

Долоо хоног тутмын хэвлэл
2016 оны 12 дугаар сарын 21
№ 47 /956/

Монгол Улсын
Их Хурлын
тогоо

2313

Монгол Улсын
Их Хурлын
тогоо

2327

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

**“Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр”
батлах тухай**

**“АСЕМ-ын өдөр”-ийг тэмдэглэж
байх тухай Засгийн газарт чиглэл
өгөх тухай**

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

812.	“Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр” батлах тухай	Дугаар 71	2313
813.	Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн зарим гишүүнийг чөлөөлөх, томилох тухай	Дугаар 76	2324
814.	Үндсэн хуулийн цэцийн 2016 оны 12 дугаар дүгнэлтийн тухай	Дугаар 77	2325

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

815.	Улсын Дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай	Дугаар 159	2326
816.	Шүүхийн ёс зүйн хорооны даргыг томилох тухай	Дугаар 160	2326
817.	“АСЕМ-ын өдөр”-ийг тэмдэглэж байх тухай Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай	Дугаар 161	2327
818.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохoon томилох тухай	Дугаар 166	2328

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2016 оны 11 дүгээр
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 71

Улаанбаатар
хот

“Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр” батлах тухай

Эдийн засгийг сэргээх зорилгоор Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр”-ийг 1 дүгээр хавсралтаар, “Тэргүүн ээлжинд боловсруулж, батлуулах шаардлагатай хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслийн жагсаалт”-ыг 2 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Эдийн засгийг сэргээх чиглэлээр дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Засгийн газар /Ж.Эрдэнэбат/, Монголбанк /Н.Баяртсайхан/, Санхүүгийн зохицуулах хороо /С.Даваасүрэн/-нд тус тус үүрэг болгосугай:

1/“Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан төлөвлөгөө баталж, хэрэгжүүлэх;

2/энэ тогтоолын хавсралтад заасан банк, санхүү, төсөв, бодит салбарын үйл ажиллагааг дэмжих, тогтвортжуулахад шаардагдах хөрөнгийг гадаад, дотоод эх үүсвэрээс нэн даруй босгох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

3/эдийн засгийг сэргээхтэй холбоотой тэргүүн ээлжинд боловсруулж батлуулах хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслийдийг Улсын Их Хуралд яаралтай өргөн мэдүүлэх.

3.Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнг тооцож, хугацаандаа хэрэгжээгүй заалт бүрийг хариуцах албан тушаалтанд зохих хариуцлага хүлээлгэж, хөтөлбөрийн явцыг хагас жил тутам Улсын Их Хуралд танилцуулж байхыг Монгол Улсын Засгийн газар /Ж.Эрдэнэбат/, Монголбанк /Н.Баяртсайхан/, Санхүүгийн зохицуулах хороо /С.Даваасүрэн/-нд тус тус үүрэг болгосугай.

4. Энэ тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Улсын Их Хурлын холбогдох байнгын хороодод даалгасугай.

5. Энэ тогтоолыг баталсантай холбогдуулан Улсын Их Хурлын 2014 оны “Эдийн засгийн идэвхижлийг нэмэгдүүлэх зарим арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын 34 дүгээр тогтоол, 2015 оны “Эдийн засгийн хүндрэлээс гарах арга хэмжээний хөтөлбөр батлах тухай” Улсын Их Хурлын 41 дүгээр тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

6. Энэ тогтоолыг 2016 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

М.ЭНХБОЛД

ЭДИЙН ЗАСГИЙГ СЭРГЭЭХ ХӨТӨЛБӨР

Зорилт, арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх арга зам	Хүрэх үр дүн	Хугацаа	Харуулах этгээд
СТРАТЕГИ 1. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙГ ТОГТВОРЖУУЛАХ БОДЛОГО ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ				
<p>1.1.Улсын төсвийн алдартлыг бууруулж, санхүүжилтийн тогтвортой байдлыг хангахад чиглэсэн төсвийн бодлого хэрэгжүүлэх.</p> <p>1.1.1.Төсвийн сахилга батыг сайжруулах, төсвийн орлогын бааз сууринийг өрөржүүлэх, үр дүнгээр санхүүжүүлэх, төсвийн норм, нормативыг баримтлан хамяалтийн горимд шилжих;</p> <p>1.1.2.“Чандэсний хэмнэлт”-ийн хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх;</p> <p>1.1.3.Орон нутгийн хөгжлийн сангиин зарцуулалтад үр ашгийн шинжилгээ хийж, сангиин зарцуулалтыг ард иртээд нээлттэй, ил тод болгох;</p> <p>1.1.4.Төрөөс зажиалтгар гүйцэтгэсэн бараа, ажил үйлчилгээний төлбөрөө авч чадахгүй байгаа иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төлбөрийг барилгахуулак;</p> <p>1.1.5.Засгийн газрын унэт цаасны арилжааг тогтолцоуулах, Хөрөнгийн биржээр дамжуулан борлуулах, унэт цаасны зуучлагч компаниудын оропцог нэмэгдүүлэх;</p> <p>1.1.6.Дотодын зах зээлийй тарифын болон тарифын бус аргаар хамгаалах, дотодын худалдан авалтыг бодлогоор дамжиж, хувуль эрх зүйн орныг бий болгох;</p> <p>1.1.7.Хөрөнгийн зэх зээлийн хүргээжийг нэмэгдүүлж, олон нийтийн оропцог хангах эрх зүйн орныг сайжруулах;</p> <p>1.1.8.Байнын болон түр ажлын байрын тогтвортой хадгалж лайгаа аж ахуйн нэгжийг татвар, зээлийн бодлогор дэмжих;</p>	<p>Монгол Улсын 2017 оны төсвийн тухай хууль, Монгол Улсын нэгдсэн төвийн 2017 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2018-2019 оны төсвийн төсөөвлэлийн тухай хууль, Засгийн газрын тогтолц, Саннийн сайдын тушаал</p> <p>Нэгдсэн төсвийн алдартлын ДНБ-д эзлэх хувийн бууруулж 2017 онц 9.9 хувиас хэтрүүлэхгүй байх</p>	<p>2017-2018 оны эхний хагас жилд</p>	<p>Засгийн тазар, Санхүүгийн зохицуулах хороо</p>	

1.1.9 Концессоор хэрэжсэн, одоо хэрэжиж байгаа төсөл, хөтөлбөрүүддэш шалгант хийж, цашид хэрэгжүүлэх төсөл, агаар хэмжээний жагсаалтыг багажж, хэрэгжүүлэх механизмыг хөрөнгө оруулагч нарт тодорхой болгох.	1.2. Төлбөрийн тэнцлийн дарамтыг бууруулж, инфляцийн тогтвортой байдлыг хангахад чиглэсэн мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэх;	1.2.1 Активын удирдлагын мэргэшсэн институцийн эрх зүйн орчныг бурдүүлэх;	Засгийн газар, Монголбанк, Санхүүгийн зохицуулах хороо
		1.2.2 Эдийн засгийн бодилт ёсвэлт, макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг дамжих хүгийн үнэн хатан бодлого зохицой тувшинд байлаат;	Гадаад валютын улсын неецийг нэмэгдүүлсэн байх
		1.2.3 Валютын устрал тур зуур нэмэгдэх үед төгрөгийн нийтгүүлэлтийг огцом нэмэгдүүлэхгүй байх, дунд, урт хугацаанд вадилотын неецийн тогтвортой байлагах, хамгаалах зарчмыг баримтлах;	Засгийн газрын тогтоог, Сангийн сайдын тушаал, Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн тушаал
		1.2.4 Хөгжлийн банк, Жижиг, дунд үйлдвэрээлийг дэмжих сан, “ЧНЭ тогтвожуулжас” хөтөлбөрийн хүрээнд, оптосон зээлийн ашиглалтад шалгант хийж, дүгнэлт өгөх;	Гадаад валютын улсын неецийг нэмэгдүүлсэн байх
		1.2.5 Орон сууринь 8.0 хувийн хүгүүтэй зээлийн хөтөлбөрийг угтгажуулж, ипотекийн зээлийн даваталыг урт хугацаат даваталын бүтээдэхүүний хэлбэрт шилжүүлэх;	2017 онд
		1.2.6 Эдийн засгийн есөнтийг дэмжсэн томоохон теслийдийг урт хугацааны санхүүжилтээр хантаж зорилтор хөрөнгө оруулалтын сан байгуулах;	
		1.2.7 Экспортыг дэмжих үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, экспортнын даатгалын бүтээдэхүүн бий болгох замаар экспортлогч үндэсний үйлдвэрлэгчийг дэмжих.	

1.3. Гадаад валютын орх урсгалыг нэмэгдүүлж, ойрын хугацаанд төлөх гадаад өр төлбөрийг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийй шийдвэрлэх;		Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт нэмэгдэх, хөрөнгө оруулагчид урт хугацаанд тогвортой ажиллах нэхцэлийг бүрдүүлэх	Засийн газар, Монголбанк 2017-2018 оны эхний хагас жилд
1.3.1. Алт хөтөлбөрийг шинчилэн үргэлжлүүлэх;			
1.3.2. Засийн газар, Хөгжлийн банкны гадаад бондыг өргүүлэн төлөх, дахин санхүүжүүлэх төвлөвлөө боловоруулж, хэрэгжүүлэх;			
1.3.3. Засийн газар, Монголбанк, Хөгжлийн банкны болзоршүй өр төлбөрийг судалж, эрдээлээ сертификат хэмжээ авах;			
1.3.4. Түншлэгч улс орон, олон улсын банк, санхүүйн байгууллагуудтай зөвшүүлж үзүүлэх зөхийн байгуулж, урт хугацаатай, бага хүйтэй санхүүйн эх үсвэр тагах;		Засийн газрын тогтоол, Сагийн сайдын тушаал, Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн тушаал	
1.3.5. Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтыг татах хувь, эрх зүйн орчныг сайжруулж, урт хугацаанд тогвортой ажилласан нэхцэлийг бүрдүүлэх;			
1.3.6. Хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийг хамгаалах зөвлөл байгуулж ажиллах;			
1.3.7. Банк, санхүүйн системийн ил тод, нээлттэй байдлыг хангаж, гадаадын банкны салбар нэж нээн ажиллуулах эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронуй болгох;			
1.3.8. Техник, эдийн засийн үндэслэл нь хийгдсэн, хөрөнгө оруулагч нь тодорхой болсон бэлэн төслийдийг бүх талаар дэмжиж, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх;			
1.3.9.Хөрөнгө оруулагчдын хувь ёсны эрх ашгийг хамгаалах талаар эрх зүйн орчны болсовронгуй болгох;			

**СТРАТЕГИ 2. ДУНД ХУГАЦААНД ЭДИЙН ЗАСАГТ БҮТЦИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ ХИЙЖ, ТОГТВОРТОЙ ӨСӨЛТИЙГ ХАНГАХ,
ӨРЧИН ДАРАМТЫГ БАГАСГАХ**

<p>2.1.Уул уурхайн бус салбарын экспорттын орлогыг нэмэгдүүлж, эдийн заслийг төрөлхүүлэж үндэс суурийг тавих:</p> <p>2.1.1.Иргэний чинсэхийн үйлчилгээнд давшиштэт техник, технологийг нөвтрүүлж, дамжин өнгөрөх нислэгийн тоог нэмэгдүүлж, навигацийн орлогыг өстөв;</p> <p>2.1.2.Хөөрш орнуудтай хийх худалдааг өргөжүүлэх, хилл орчмын төрийн байгууллага хоорондын уялдааг хангаж, хиллийн бөомтын нөвтрүүлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, үйлчилгээг сайжруулах;</p> <p>2.1.3.Аялал жуудалтын гол машрууын зам дагуу түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах;</p> <p>2.1.4.Казинийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх зүйн орчныг буудуулэх;</p> <p>2.1.5.Хурдан морины бооцoot уралдаан зохион байгуулах эрх зүйн орчныг буудуулэх;</p> <p>2.1.6.Импортыг орлох барилгын материалын дотоодын үйлдвэрлэлийт бодлогтоор дэмжих;</p> <p>2.1.7.Хүнс, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийт эрчимүүлж, импортыг орлох бүтээгдэхүүний хэрэглээг нэмэгдүүлэх;</p> <p>2.1.8.“Атрын III аян”-ыг үргэлжлүүлж, үр тариа, темс, гол наэrijийн хүчинчийн ногооны хэрэцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангах;</p> <p>2.1.9.“Малыг эрүүлжүүлэх” хөтөлбөрийг шинэчлэн эрх зүйн орчныг бий болгох;</p> <p>2.1.10.“Ноотуур” хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулж, хэрэгжүүлэх;</p>	<p>Уул Уурхайн бус салбарын тогтооп</p> <p>Засгийн газрын тогтооп</p>	<p>Уул Уурхайн бус салбарын үйлдвэрлэп, экспорт нэмэгдсэн байх</p>	<p>2017-2018 оны эхний хагас жилийн газар</p>
---	---	--	---

2.1.11. Гадаадын зах зээлд экспортлох боломжтой программ хангамж, техник хангамжийн түлдвэрлэлийг хөгжүүлэх;			
2.1.12. Иргэдийг гадад улсад тодорхой хугацаагаар ажилтуулах агаар хэмжэг төрөөс авч хэрэгжүүлэх;			
2.1.13. Иргэдийг шинэ ургацын хүчиний ногоотгоор хангах зорилтобр дотоодын үйлдвэрлэлийт дэмжих, хулээндүүний цогцолбор аж ахуй байгуулах;			
2.1.14. Олон улсын байгууллагаас гаргадаг эзэлжих зэрэглэл, бизнес эрхлэлт, ерсөндөх чадвар, хөрөнгө оруулалтыг татах чадвар зэрэг индексүүдийг сайжруулах;			
2.2. Бодлог салбарын ёсёнийг дамжуулж тохиохон тестлүүдийг эхцүүлж, дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын ажлыг эрчимжүүлэх.			
2.2.1. Таван толгойн бүтэг ордыг ашиглах, Таван толгойн 450 МВТ-ын цахилгаан станцын, Галуутын алтны орд, Дулааны III цахилгаан станцын 250 МВТ-ын өргөтгэл, Чойбалсанийн ДЦС-ын 50 МВТ-ын өргөтгэл зэрэг тестлүүдийг хэрэгжүүлэх;			
2.2.2. Таван толгой-Гашуун сухайт, Нарийн сухайт-Шивээхүрэн, Зүйнбаян-Ханни, Эрдэнэт-Овоот, Хөт-Бичигт чиглэлийн төмөр замын бүтээн байгуулалтын ажлыг дэмжих, Бодг хан төмөр замын барилын ажлыг эхцүүлэх;			
2.2.3. Эрчим хүчиний салбарын тасралтгүй, найдвартай ажиллагаа хангах хувьэнд цахилгаан станц, цехилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцуудыг шинээр барих, өргөтгэх ажлыг хэрэгжүүлэх;			
2.2.4. Томоохон үйлдвэрлэл дагасан жижиг дунд болгох замаар өрхийн хөжлийг дэмжиж, төрөлжсөн кластерийг бий үзүүлэх;			

2.2.5.Хөшглийн хөндийд бариджад байгаа Олон Улсын нисэх онгоцны шинэ буудлыг даган бий болох хотын хөгжлийн ерөнхий төлвлөгөөнд тодотол хийж, хасагчилсан ерөнхий төлвлөгөө боловоруулж, шине хотын бутзэн байгуулалтыг эхлүүлэх.	2.3.Эдийн засгийн өсслэтийй дэмжих хариуцлагатай засгальяг бэхжүүлж, хувь эрх зүйн тогтвортой орчныг бурддүүлэх:	2.3.1.Засгийн газрын өргөн мэдүүлсэн Улсын төсвийн тесэл дэх үндсан хязгааруудыг /төсвийн алдаад, орлогото, зарлагын болон өрийн дээд хэмжээг г.м/ Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны хэлэлцүүлийн явцад нэмэгдүүлэхэд байхар хуль, эрх зүйн орчныг бурддүүлэх;	Засгийн газар, Монголбанк, Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.3.2.Төв банкны засаглалын бүтцийг олон улсын жишигт нийцүүлэх, Монголбанкны удирдлагын хэрээт бус байдлыг бэхжүүлэх, мөнгөний боржлотын хэрэжилтийг сайжруулж, Монголбанкныг ажиллагааг илүү тодорхой болгох чиглэлээр Төв банкны тухай хувьд өөрчлөт оруулах;	2.3.3.Балотын усгалыг зохицуулах хариуцааг сайжруулах зорилгоор Валютын зохицуулалтын тухай хуулийг шинэчлан болсовруулж, багтуулах;	Монгол Улсын хууль, Улсын Их Хурлын тогтоол, Засгийн газрын тогтоол, Сангийн сайдын тушаал, Хөдөлмөр, Нийгмийн хамгаалалын сайдын тушаал	“Дэлхийн засгальян Узүүлэлт”-ээр Монгол Улсын эзлэх байрыг агуулах
2.3.4.Санхүүгийн зах зээлийн бүтцийг олон тулгуурт болгох, болзошгүй эрдээлийг унагах, хамгаалах, бодлогын уялдааг хангах институт болгох зорилгоор Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдалын тухай хульд өөрчлөт оруулах;	2.3.5.Хөгжлийн банкны улсын төсвийтэй харилцах харилцааг боловсроний болгох, болзошгүй эрдээлийг бууруулах, засалтai, ил тод байдал, тайланталыг сайжруулах, үйл ажиллагааны цар хурэг өргөжүүлэх, бие даасан байдлыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр Монгол Улсын хөгжлийн банкны тухай хуулийг шинчлэн батлуулж, буццыйн өөрчлөт хийх;	2.3.6.Монгол Улсын Санхүүгийн зах зээлийг 2025 он хүртэл хөгжүүлэх үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, батлуулах;	2017-2018 оны эхний хагас жилд

2.3.7. Төрөөс бизнес эрхлэгчдэд олтож байгаа тусгай зөвшөөрлийн тоог турас дахин цөврүүлж, мэрэжлийн хангат, тагвар, нийтийн даатгал, хувь хяналтын байгууллагын давхардсан хяналт шалгагт, хийнд сурлыг арилгах,

2.3.8. Төрийн агбаны шинээтгэлийн хүрээнд төрийн байгууллагын бүтэц, бураадэхүүний мөргэшсэн, харцуулагатай, цомхон, тогтвортой байх эрх зүйн орчныг бурудуулэх;

2.3.9. Тодорхой эрхэлсэн ажилтуй иргэдийг богино хугацааны цагийн захилд зуучлах, цалин хөлсийг тухай бүр олтох боломжийг буруулах;

2.3.10. Ажлын байрны эрэлтт, хэрэгцээнд үндэсплэж болгоно хугацаанд мэрэжил олтох сургалтыг зохион байгуулж, ажиллах хүчийг бэлтгэх.

Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны
71 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралт

**ТЭРГҮҮН ЭЭЛЖИНД БОЛОВСРУУЛЖ, БАТЛУУЛАХ
ШААРДЛАГАТАЙ ХУУЛЬ, УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН БУСАД ШИЙДВЭРИЙН
ТӨСЛИЙН ЖАГСААЛТ**

Д/д	Хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслийн нэр	Хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслийн үзэл баримтлал	Хариуцах байгууллага	Хугацаа
1	Монгол Улсын 2017 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл	Монгол Улсын 2017 оны төсвийн алдагдлыг өмнөх оныхоос бууруулж дунд хугацаанд төсвийн үндсэн тэнцилийг зэрэг түвшинд хүргэх	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2016 оны намрын чуулган
2	Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2017 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2018-2019 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуулийн төсөл	Төсвийн сахилга батыг сайжруулах, бизнесийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлж, төсвийн орлогын бааз суурийг өргөжүүлэх, төсвийн алдагдлыг үе шаттайгаар бууруулж, дунд хугацаанд төсвийн үндсэн тэнцилийг зэрэг болгох замаар өрийн дарамтыг бууруулах	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2016 оны намрын чуулган
3	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл	Жилийн 1.5 тэрбум төгрөгөөс бага орлоготой газар тариалан, мал аж ахуйн үйлдвэрлэл болон түүнд холбогдох туслах үйл ажиллагаа, хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нэхмэлийн болон хувцас үйлдвэрлэл, барилгын материалын үйлдвэрлэл эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварыг 1 хувь болгон бууруулж, жижиг, дунд бизнесийн үйл ажиллагааг дэмжиж, төсвийн орлогын бааз суурийг өргөжүүлэх	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2016 оны намрын чуулган
4	Активын удирдлагын институцийн тухай хуулийн төсөл	Арилжааны банкуудын оролцотойгоор активын удирдлагын институц байгуулж, банкны системийн чанаргүй зээлийн хэмжээг бууруулах замаар санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах	Монголбанк Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган

5	Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль болон холбогдох хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл	Гадаадын хөрөнгө оруулагч нарын эрхийг хамгаалах зөвлөлийн эрх зүйн үндсийг тодорхойлж, гадаадын хөрөнгө оруулагчтай холбоотой хэргүүдийг шийдвэрлэх, цаашид хөрөнгө оруулагчдын тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган
6	Казиногийн тухай хуулийн төсөл	Казиногийн үйл ажиллагаа явуулах эрх зүйн орчин, дүрэм, журмыг бий болгож, хөрөнгө оруулагчтай хэлэлцээр хийх	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган
7	Хурдан морины бооцоот уралдааны тухай хуулийн төсөл	Хурдан морины бооцоот уралдаан зохион байгуулах, үйл ажиллагаа явуулах эрх зүйн орчин, дүрэм, журмыг бий болгож, хөрөнгө оруулагчтай хэлэлцээр хийж, үйл ажиллагааг эхлүүлэх	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган
8	Засгийн газрын өргөн мэдүүлсэн Улсын төсвийн төсөл дэх үндсэн хязгааруудыг УИХ-ын чуулганы хуралдааны хэлэлцүүлгийн явцад өөрчлөхгүй байхаар холбогдох хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл	Улсын төсвийн төсөл дэх үндсэн хязгаарууд болох төсвийн алдагдал, орлого, зарлага болон ерийн дээд хэмжээ зэрэг үзүүлэлтийг УИХ-ын чуулганы хуралдааны хэлэлцүүлгийн явцад дордуулахгүй байх, төсвийн боловсруулах, батлах үйл ажиллагааны сахилга бат, хариуцлагыг дээшлүүлэх	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны намрын чуулган
9	Төв банкны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл	Төв банкны засаглалын бүтцийг олон улсын жишигт нийцүүлэх, Монголбанкны удирдлагын хараат бус байдлыг бэхжүүлэх, мөнгөний бодлогын хэрэгжилтийг сайжруулах, Монголбанкны үйл ажиллагааг илүү тодорхой болгох	Монголбанк, Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган

10	Үндэсний төлбөр тооцооны системийн тухай хуулийн төсөл	Төлбөр тооцооны дэд бүтцийг сайжруулах, төлбөрийн системийн үр ашигтай, найдвартай, тасралтгүй ажиллагааг хангах	Монголбанк Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган
11	Валютын зохицуулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл	Валютын ургсалыг зохицуулах харилцааг сайжруулах, валютын зохиомол эрэлтийг бууруулах	Монголбанк Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган
12	Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл	Санхүүгийн зах зээлийн бүтцийг олон тулгуурт болгох, болзошгүй эрсдэлийг үнэлэх, хамгаалах, бодлогын уялдааг хангах институт болгох	Санхүүгийн зохицуулах хороо, Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган
13	Монгол Улсын Хөгжлийн банкны тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл	Төсвөөс эргэн төлөх нөхцөлтэй актив хөрөнгийн зарим хэсгийг Засгийн газарт шилжүүлэх Хөгжлийн банкны улсын төсөвтэй харилцах харилцааг боловсронгуй болгох, болзошгүй эрсдэлийг бууруулж, засаглал, ил тод байдал, тайлганалыг сайжруулж, үйл ажиллагааны цар хүрээг өргөжүүлэх, бие даасан байдлыг нэмэгдүүлэх	Засгийн газар	Улсын Их Хурлын 2017 оны хаврын чуулган

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2016 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр

Дугаар 76

Улаанбаатар хот

Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн зарим гишүүнийг чөлөөлөх, томилох тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсэг, Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Чөлөөлөгдөх хүсэлтээ ирүүлсэн тул Дагвадоржийн Дулмаа, Цэндсүрэнгийн Отгонбаяр, Даваагийн Ганбаяр, Лхагвын Ганпүрэв нарыг даатгуулагчийг болон ажил олгогчийг төлөөлсөн Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн гишүүнээс тус тус чөлөөлсүгэй.

2. Цэндийн Сүхбаатар, Төмөр-Очирын Батзул нарыг даатгуулагчийг төлөөлсөн, Энэбишийн Оюунтэгш, Намгарын Алгаа нарыг ажил олгогчийг төлөөлсөн Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн гишүүнээр тус тус томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2016 оны 12 дугаар
сарын 09-ний өдөр

Дугаар 77

Улаанбаатар
хот

Үндсэн хуулийн цэцийн 2016 оны 12 дугаар дүгнэлтийн тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.3.3 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Шүүгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь хэсэгт “Улсын дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгчийг Улсын дээд шүүхийн санал болгосноор шүүгчдийнх нь дотроос Ерөнхийлөгч зургаан жилийн хугацаагаар нэг удаа томилно.” гэсэн хэсгийн “... нэг удаа ...” гэсэн нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Тавин нэгдүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн “... Ерөнхий шүүгчийг Улсын дээд шүүхийн санал болгосноор гишүүдийнх нь дотроос зургаан жилийн хугацаагаар Ерөнхийлөгч томилно.” гэж заасныг зөрчсөн байна.” гэсэн Үндсэн хуулийн цэцийн 2016 оны 12 дугаар дүгнэлтийг хүлээн зөвшөөрсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2016 оны 12 дугаар
сарын 05-ны өдөр

Дугаар 159

Улаанбаатар
хот

Улсын Дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Тавин нэгдүгээр зүйлийн 2, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Улсын Дээд шүүхийн санал болгосноор Түгчин овогт Цэвэгмидийн Зоригийг Монгол Улсын Дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2016 оны 12 дугаар
сарын 05-ны өдөр

Дугаар 160

Улаанбаатар
хот

Шүүхийн ёс зүйн хорооны даргыг томилох тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүхийн захиргааны тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.6 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Норлоогийн Эрдэнэцогтыг Шүүхийн ёс зүйн хорооны даргаар томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2016 оны 12 дугаар
сарын 05-ны өдөр

Дугаар 161

Улаанбаатар
хот

“АСЕМ-ЫН ӨДӨР”-ИЙГ ТЭМДЭГЛЭЖ БАЙХ ТУХАЙ ЗАСГИЙН ГАЗАРТ ЧИГЛЭЛ ӨГӨХ ТУХАЙ

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3 дахь заалт, Гучин дөрөвдүгээр зүйлийн 1, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

1. Монгол Улс Ази Европын Дээд түвшний 11 дүгээр уулзалтыг Эх орондоо зохион байгуулах эрхийг хүлээн авсан түүхэн үйл явдал болох жил бүрийн 10 дугаар сарын 17-ны өдрийг “АСЕМ-ЫН ӨДӨР” болгон тэмдэглэж байхыг Монгол Улсын Засгийн газар /Ж.Эрдэнэбат/-т чиглэл болгосугай.

2. Тус өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэхдээ дараах чиглэлд анхаарч ажиллахыг нь зүйтэй гэж үзсүгэй:

1/ Ази Европын Дээд түвшний уулзалт болон “АСЕМ-ЫН ӨДӨР”-ийг тэмдэглэж өнгөрүүлэхтэй холбоотой төр, иргэд, уран бүтээлчид, олон нийтийн санал санаачилгыг дэмжих;

2/ Улс орныхоо олон улсын нэр хүндийг бэхжүүлэн өргөтгөх чиглэлээрх Монгол Улсын гадаад харилцааны амжилт ололт болон төрийн бодлогын уламжлалт залгамж чанарыг олон нийтэд сурталчлан таниулах.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ

ЖАРГАЛТУЛГЫН
ЭРДЭНЭБАТ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2016 оны 12 дугаар
сарын 13-ны өдөр

Дугаар 166

Улаанбаатар
хот

**Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай**

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Серби Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Төгсжаргалын Гандиг эгүүлэн татаж, Бүгд Найрамдах Серби Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Зэнээмждарын Батбаярыг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**ЦАХИАГИЙН
ЭЛБЭГДОРЖ**

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакци.
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeelel@parliament.mn
Утас: 262420
Хэвлэлийн хуудас: 1
Индекс: 14003